

Jūsų testamentu surašymo vadovas

The Law Society

Kas turėtų rašyti testamentą?

Jei jums rūpi, kam atiteks turtas po jūsų mirties, tuomet turėtumėte surašyti testamentą. Testamentui neegzistuojant valstybė nusprendžia kas tampa turto paveldėtoju. Taigi jūsų draugai, artimieji, šelpiamos labdaros organizacijos gali nieko negauti.

Ypač svarbu surašyti testamentą, jei jūs nesate susituokę arba įregistravę civilinės partnerystės (teisėtas susitarimas tarp dviejų tos pačios lyties atstovų, suteikiančių jiems susituokusios poros statusą), kadangi įstatymai automatiškai nepripažįsta sugyventinių (kartu gyvenančių partnerių) kaip turinčių vyro ir žmonos arba dviejų civilinių partnerių teises. To pasekoje, net jei ir gyvenote kartu daugelį metų, jūsų sugyventinis (-ė), nesant surašytam testamentui, gali likti be nieko.

Testamentas taip pat labai svarbus, jei turite vaikų arba išlaikytinių, kurie gali nesugebėti pasirūpinti savimi. Nesant testamentui, gali būti neaišku, kas globos arba aprūpins juos, jei jūs mirsite.

Taip pat jūsų advokatas gali jums patarti dėl to, koks bus paveldėjimo mokestis atsižvelgiant į turtą, kurį paliekate.

Jūs turėtumėte apsvarstyti galimybę, surašant savo testamentą, kreiptis teisinės pagalbos į advokatą, jei:

- keli asmenys, iki tol nuo jūsų priklausę finansiškai, gali pareikšti pretenzijas į turtą po jūsų mirties;
- norite savo testamente nurodyti turto patikėtinį (galbūt, kad rūpintųsi mažais vaikais ar neįgaliu asmeniu, nereikėtų mokėti paveldėjimo mokesčių arba tiesiog norėdamas prieš mirtį kažkaip apsaugoti savo turtą);
- jei jūsų nuolatinė gyvenamoji vieta nėra JK arba jūs nesate Didžiosios Britanijos pilietis;
- gyvenate JK, bet turite nuosavybės užsienyje; arba
- esate verslo savininkas ar bendrasavininkas.

Jei jau esate surašęs testamentą, tam tikrų aplinkybių, tokių kaip santuoka, civilinė partnerystė, skyrybos arba nutraukta civilinė partnerystė (teisine prasme), pasikeitimas gali jūsų testamentą padaryti iš dalies / visai negaliojančiu arba netinkamu. Tai reiškia, kad privalote nuolat peržiūrėti savo testamentą, kad bet kokie svarbiausi pasikeitimai asmeniniame gyvenime atspindėtų jame. Advokatas jums gali patarti, kokius pakeitimus būtina atnaujinti testamente.

Naudojimasis advokatu

Nors surašyti testamentą galima ir be advokato pagalbos, tačiau to daryti nepatartina, nes yra daug teisiųjų formalumų, kurių būtina laikytis užtikrinant, kad jūsų testamentas būtų galiojantis. Nesinaudojant eksperto pagalba yra didelė rizika, kad galite padaryti klaidų, kurios po jūsų mirties šeimos nariams ir draugams gali sukelti tam tikrų sunkumų.

Advokato paieškos

Jei norite surašyti testamentą, bet neturite advokato, apsilankykite mūsų tinklapyje www.lawsociety.org.uk/findasolicitor ir skyrelyje 'Wills and Probate' (*Palikimai ir palikimo patvirtinimas*) rasite sąrašą advokatų dirbančių jūsų gyvenamoje vietovėje. Taip pat galite mums paskambinti tel. 0870 606 2555.

Ką reikia žinoti jūsų advokatui

Kai paskirsite advokatą, jiems reikės jūsų sekančių duomenų.

Koks jūsų turtas?

Duomenų apie visą, kas yra jūsų nuosavybėje, įskaitant nekilnojamąjį turtą, automobilius, asmenines vertybes, akcijas, vertybinius popierius, banko sąskaitas, draudimo polisus, bet kokį jums priklausančią verslą ir pensijas.

Kas ką gauna?

Kam norite palikti turtą? Kaip norite padalinti savo turtą tarp savo numylėtų, draugų arba labdaros organizacijų? Ar yra kokių papildomų sąlygų, kurias norėtumėte numatyti palikdami dovanojamą turtą (pavyzdžiui, ar nepilnamečiai asmenys privalo pasiekti tam tikrą amžių, kad galėtų gauti pinigus, kuriuos jiems paliekate)?

Šeimos nariai ir kiti paveldėtojai

Duomenys apie jūsų šeimą ir šeimyninę padėtį. Are esate išsiskyrę, nutraukę civilinę partnerystę? Ar dar kartą vedėte (ištekėjote), sudarėte naują civilinės partnerystės aktą? Gal gyvenate kartu nesusituokę ir nesudarę civilinės partnerystės akto? Turite vaikų ar kitų išlaikytinių? Asmenys, priklausantys nuo jūsų finansiškai, gali kreiptis į teismą reikalaudami, kad testamentas būtų peržiūrėtas, jei jie mano, kad netinkamai jiems numatėte. Jei pateiksite savo advokatui visą aktualią informaciją, jis jums patars, kaip išvengti teisinių keblumų.

Globėjai

Jei turite vaikų, kurie, jums mirus, gali būti jaunesni nei 18 metų, jums gali tekti testamente konkrečiai nurodyti įstatymą atitinkantį globėją.

Kiti pageidavimai

Ar turite kokių specialių pageidavimų, susijusių su jūsų laidotuviemis? Norite būti laidojami ar kremuojami? Ar turite kokių kitų nurodymų? Pavyzdžiui, jei pageidaujate būti organų donoru, galite įtraukti tai į savo testamentą. Taip pat patartina užsiregistruoti donorystės registre arba su savimi nešiotis organų donoro kortelę.

Testamento vykdytojai

Testamente privalote nurodyti „testamento vykdytojus“ (*executors*), t.y. asmenis, kurie tvarkytų paveldėjimo reikalus po jūsų mirties. Tai gali būti draugai, šeimos nariai arba tos srities žinovas, pvz. jūsų advokatas. Geras testamento vykdytojų pasirinkimas yra šeimos narys arba draugas ir tos srities žinovas. Idealu, jei testamento vykdytoju pasirinksite asmenį, kuris išmano finansinius reikalus. Nepamirškite atsiklausti, ar jūsų pasirinkti testamento vykdytojai sutinka su tokiomis pareigomis, kadangi tai apima ilgalaikius įsipareigojimus, ypač jei testamente nurodote patikėtinį. Rekomenduojama testamento vykdytojais pasirinkti jaunesnius už save asmenis.

Testamento pasirašymas

Kai testamentas yra surašomas, jis nebus galiojantis iki kol nebus pasirašytas. Yra keletas taisyklių, kurios turi poveikio pasirašymo procesui, kurių teisingai nesilaikant, jūsų testamentas gali būti negaliojantis; pvz. testamento pasirašymo liudininkai, jų žmonos/vyrai, civiliniai partneriai negalės pasinaudoti jūsų testamentu. Šiai problemai išvengti daugelis rašančiųjų testamentus naudoja advokato kontoros darbuotojus, kad būtų testamento pasirašymo liudininkais.

Jūsų testamentu surašymo vadovas

The Law Society

Kur laikyti testamentą

Yra svarbu testamentą laikyti saugioje vietoje ir testamentu vykdytojams, artimam draugui arba giminaičiui pranešti kur jis yra. Žmonės dažnai prašo advokatu, kad testamentas būtų saugomas pas jį. Daugelis advokatų už šią paslaugą nieko neima, bet kartais tokia paslauga kainuoja nedaug.

Testamento informacijos atnaujinimas

Savo testamentą turėtumėte peržiūrėti bent kas penkis metus, taip pat po svarbių pasikeitimų jūsų gyvenime, tokių kaip skyrybos, vedybos, vaikų gimimas, gyvenamosios vietos pasikeitimas. Geriausia tokiais atvejais surašyti naują testamentą, bet taip pat galima padaryti smulkius pakeitimus ir prie esamo testamentu pridėti "testamento papildymus" (*codicils*). Abiem atvejais geriausia pasikonsultuoti su savo advokatu.

Išlaidos

Mokesčiai už testamentu sudarymą tarp advokatų skiriasi. Jie taip pat priklauso nuo:

- advokatu turimų žinių ir patirties; ir
- nuo testamentu sudėtingumo.

Prieš pasirenkant advokatą, geriausia pasikonsultuoti su keliais vietiniais advokatais ir sužinoti jų paslaugų kainas. Tačiau atsiminkite, kad kaina nėra vienintelis apsvaistymas. Lygiai taip pat svarbu susirasti prieinamą advokatą, kurio patarimas jums būtų suprantamas.

Daugiau informacijos

Tai yra vienas iš daugelio informacinių lapelių, apžvelgiančių pagrindines advokatų teikiamas teisine paslaugas. Kiti informaciniai lapeliai iš eilės yra išvardinti žemiau. Jūs galite juos gauti nemokamai iš savo advokatu arba paskambinę Teisės draugijai (*Law Society*) telefonu 0870 3333 084.

- Jūsų namu pirkimo vadovas
- Jūsų skyrybų vadovas
- Jūsų vadovas dėl problemų darbe
- Jūsų vadovas pradėdant savo verslą
- Jūsų reikalavimo atlyginti asmeninę žalą vadovas
- Senyvo amžiaus žmonių finansinių reikalų vadovas
- Jūsų vadovas sukuriant savo namus kartu su partneriu
- Vadovas išnuomojant savo nuosavybę
- Jūsų vadovas išsinuomojant namus
- Vadovas, kaip pasinaudoti advokatu
- Vadovas, kaip patvirtinti testamentą
- Jūsų prieglobsčio prašymo vadovas

Šį lapelį jūs galite gauti dideliu šriftu, Brailio raštu, audiokasetėje arba kompaktinėje plokštelėje. Jeigu jums reikia vienos iš šių versijų, prašome susisiekti su mumis elektroniniu paštu accessibility@lawsociety.org.uk arba paskambinkite telefonu **0870 606 2555**.

Taip pat jūs galite gauti šį informacinį lapelį įvairiomis kalbomis. Jūs galite gauti juos apsilankydami mūsų svetainėje www.lawsociety.org.uk.

Lexcel

Look for Lexcel - the mark of excellence